

Wrocław, 13 marca 2024 r.

Dr hab. Marta Makuch

Instytut Politologii
Uniwersytet Wrocławski

RECENZJA

osiągnięć naukowo-badawczych, dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz osiągnięć w zakresie współpracy międzynarodowej dr Michała Kudłacza

1. Podstawa formalnoprawna sporządzenia recenzji

Niniejsza recenzja została sporządzona na mocy decyzji z dnia 13 grudnia 2023 r. Rady Dyscyplin Nauki o Polityce i Administracji oraz Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie o powołaniu Komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr. Michałowi Kudłaczowi w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o polityce i administracji wszczętym w dniu 18 września 2023 r.

Podstawą prawną sporządzenia recenzji jest ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (tekst jednolity: Dz. U. 2023 poz. 742 z późn. zm.), w szczególności - rozdział 3 art. 219 i 221.

Aktem regulującym niniejszą procedurę nadania stopnia jest także uchwała Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie nr 54/2019 z dnia 23 września 2019 r. w sprawie *zasad postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie* (z późniejszymi zmianami).

2. Życiorys zawodowy Habilitanta - zarys

Z przedłożonej do recenzji dokumentacji wynika, że dr Michał Kudłacz studiował na kierunku: gospodarka i administracja publiczna, na Wydziale Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych Akademii Ekonomicznej w Krakowie. W 2003 r. uzyskał tytuł magistra ekonomii. Promotorem pracy magisterskiej pt. *Rozwój metropolii w Polsce. Studium porównawcze ze szczególnym uwzględnieniem dostępności komunikacyjnej* był prof. dr hab. Jacek Parchla.

Stopień naukowy doktora nauk ekonomicznych, w dyscyplinie: ekonomia, uzyskał w 2010 r. uchwałą Rady Wydziału Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie na podstawie dysertacji: *Wpływ metropolii na rozwój regionów w Polsce*. Promotorem pracy był prof. dr hab. Jerzy Hausner (recenzenci: prof. dr hab. Jacek Szlachta, prof. dr hab. Irena Pietrzyk). Zatem wymóg, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1 ustawy – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, został spełniony.

Warte podkreślenia jest, że Habilitant w 2005 r. ukończył jeszcze podyplomowe studia: Zarządzanie w administracji publicznej, na tej samej uczelni.

Po obronie pracy magisterskiej rozpoczął pracę w Urzędzie Miasta Krakowa w Wydziale Strategii i Rozwoju Miasta, następnie został zatrudniony w Małopolskiej Szkole Administracji Publicznej, Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Równocześnie był Członkiem Zarządu i od 2008 r. – Prezesem Zarządu Fundacji Gospodarki i Administracji Publicznej (Fundacja GAP). Wnioskuje, że praca zawodowa stała się dodatkową inspiracją do kontynuacji badań i analiz tematyki, która została zwieńczona przyznaniem stopnia doktora.

Kariera zawodowa Habilitanta związana jest zresztą z wieloma ośrodkami naukowymi, ale i innymi instytucjami, w tym sektorem pozarządowym, administracją. Przez pięć lat (2013-2018) pełnił funkcję Dyrektora Studiów Podyplomowych Zarządzanie w administracji publicznej w Małopolskiej Szkole Administracji Publicznej Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Do chwili obecnej, po uzyskaniu stopnia doktora, jest pracownikiem naukowym – jako adiunkt pracuje w Katedrze Polityk Publicznych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

Aktywność zawodowa Habilitanta nadal nie ogranicza się wyłącznie do pracy w charakterze nauczyciela akademickiego, czy też pracownika uczelni. Poza tym istotna jest praca w bardzo wielu innych instytucjach. Jest to o tyle ważne, że aktywność dydaktyczno-

naukowa i obszary zainteresowań badawczych wiążą się ściśle z wykonywanymi tam obowiązkami zawodowymi. Jak odnajdujemy w przedłożonej dokumentacji dr Kudłacz:

- od 2018 r. jest członkiem Zespołu Problemowego ds. Obszarów Miejskich i Metropolitalnych, Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju Polskiej Akademii Nauk;

- od 2016 r. jest członkiem *European Regional Science Association* (Sekcja Polska);

- od 2017 r. jest Konsultantem Małopolskiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Krakowie;

- od 2020 r. jest Dyrektorem Programu *MBA in Public Management* w Krakowskiej Szkole Biznesu UE w Krakowie;

- od 2021 r. jest Wiceprzewodniczącym Rady Programowej ds. Rozwoju Systemu Transportowego Miasta Krakowa oraz Członkiem Rady Klimatycznej przy *United Nations Global Contact Network Poland*.

Bez wątplenia powyższe wskazuje na bardzo duże doświadczenie zawodowe Habilitanta, także w roli dydaktyka, jak i w innych aspektach (o czym mowa będzie w dalszej części niniejszej recenzji).

3. Ocena osiągnięć naukowo-badawczych Habilitanta

Od uzyskania stopnia doktora do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego dr Michał Kudłacz opublikował w sumie 58 zróżnicowanych, tak pod względem treści, jak i formy, recenzowanych prac naukowych.

Zaznaczę, że okres analizy dorobku nie jest bardzo długi, gdyż Habilitant zdecydował się na złożenie dokumentacji w sprawie postępowania po 13 latach od uzyskania stopnia doktora.

W przedłożonym do oceny dorobku znajdują się:

- 1 monografia wskazana jako główne osiągnięcie naukowe,
- 2 monografie współautorskie,
- 1 współredakcja monografii,
- 24 artykuły w czasopismach (w tym 10 – jako współautor),
- 30 rozdziałów w monografiach - pracach zbiorowych (w tym w 11 – jako współautor).

Należy podkreślić, że wśród wymienionych – 10 to publikacje w języku angielskim (5 jako współautorskie).

Habilitant oszacował swój wkład w powstanie opracowań współautorskich na: 12% do 50%.

Dodatkowo w okresie po uzyskaniu doktoratu występował w roli autora lub współautora 26 innych publikacji i opracowań eksperckich (takich jak między innymi cykliczny Alert Samorządowy Fundacji GAP, czy prace w grupie ds. aktualizacji Krajowej Polityki Miejskiej, w Instytucie Rozwoju Miast i Regionów, Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej). Zresztą rola eksperta to także zaangażowanie w tworzenie lub aktualizowanie 12 strategii rozwoju samorządów.

3.1. Osiągnięcie naukowo-badawcze, wskazane przez dr Michała Kudłacza, w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, jako główne osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny

Jako osiągnięcie naukowe po otrzymaniu stopnia doktora zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt 2 p.s.w.n. Habilitant przedstawił do oceny monografię pt. ***Miasto-Idea. Nowe podejście do gospodarowania zasobami miast*** (wydawnictwo CeDeWu, 2021, Warszawa, ISBN 978-83-8102-362-7, s. 1-219).

Przy ocenie przedłożonej do recenzji monografii przyjęto następujące kryteria: wybór i znaczenie podjętej tematyki; poprawność w zakresie sformułowania tytułu pracy, celów oraz tez badawczych; sposób ukształtowania struktury przedłożonej dysertacji; ocena merytoryczna treści dysertacji; zastosowana metodologia badań naukowych; styl i warsztat naukowy; sposób doboru i wykorzystania źródeł, w tym aktów prawnych, orzecznictwa, literatury przedmiotu oraz innych materiałów.

3.1.1. Wybór tematu pracy, poprawność sformułowania tytułu, przyjęte cele badawcze i tezy

Przyjęty przez Autora temat monografii: ***Miasto-Idea. Nowe podejście do gospodarowania zasobami miast***, koncentruje się na pojęciu rozwoju. To interdyscyplinarna, dynamiczna kategoria, która od bardzo długiego czasu nurtuje badaczy (różnych dyscyplin). W naukach społecznych i ekonomicznych, pod pojęciem rozwoju rozumie się całokształt przemian, jakim podlegają zarówno społeczeństwo, jak i gospodarka. Proces ten jest złożony i długotrwały. Naukowcy w odpowiedzi na liczne wyzwania rozwoju zaczęli formułować megatrendy. Są narzędziem opisu kierunków i charakteru możliwych

zmian. Megatrendy nie są zjawiskiem samoistnym i zdeterminowanym. Choć cechują się pewną stałością, zależne są od działalności i decyzji człowieka¹.

Właśnie rosnąca świadomość odpowiedzialności za globalną skalę zmian środowiska generowanych nawet przez indywidualne działania człowieka sprawiła, iż zaczęto poszukiwać (już w I. 60 XX wieku) takiego modelu rozwoju, który zapewni realizację potrzeb człowieka przy jednoczesnym ograniczeniu szkód wyrządzanych środowisku. Zrównoważony rozwój stał się odpowiedzią na dojrzewającą potrzebę nowego podejścia do zasobów środowiskowych i ich wykorzystywania na potrzeby człowieka i gospodarki.

Rozwój zrównoważony to również taki, który realizowany jest w trzech wymiarach: celowym, terytorialnym i czasowym. Celowy wymiar rozwoju zrównoważonego wiąże się z integracją kapitału społecznego, gospodarczego i przyrodniczego. Wymiar terytorialny odnosi się do globalnej odpowiedzialności za rozwiązania realizowane nawet w skali lokalnej. Zwrot: „myśl globalnie, działaj lokalnie” bardzo dobrze wpisuje się w ideę zrównoważonego rozwoju. Jest to zatem zbiór konkretnych wytycznych dla modelowania rozwoju społeczno-gospodarczego, a nie jakaś abstrakcyjna idea².

Tytuł monografii ***Miasto-Idea. Nowe podejście do gospodarowania zasobami miasta*** w pełni odzwierciedla treść opracowania – został skonstruowany w mojej ocenie poprawnie. Przedmiotem pracy jest, co podkreśla Habilitant w Autoreferacie, zarówno wyjaśnienie tytułowego konceptu-modelu „miasto-idea” (por. *Miasto-Idea...*s. 14-17), jak i „szczególnie ważnymi punktami odniesienia prowadzonych rozważań są: koncepcje gospodarki o obiegu zamkniętym - CE (...) Jej przeciwieństwo to model linearny - LE (...). Oprócz analizy koncepcji CE i LE w ujęciu teoretycznym, sposobu pojmowania pojęcia zasobów i ich typologii (...) (Autor dokonuje) analizy uwarunkowań kontekstowych w ujęciu retrospektywnym i (z perspektywy) współczesności (...)” (*Autoreferat*, s. 18, 24). Publikacja, jak czytamy w recenzowanej monografii, „stanowi odpowiedź na wyzwanie, jakim jest (...) potrzeba znalezienia nowego modelu rozwoju miast (nie uniwersalnego, a indywidualnego, opartego na założeniach charakterystycznych dla koncepcji gospodarki okrężnej i ekonomii wartości” (*Miasto-Idea...*, s. 17). W pracy „dokonano również syntetycznego przeglądu wybranych, najważniejszych historycznych modeli rozwoju miast pod względem wartości oraz zasobów,

¹ Por. *Czym są megatrendy?*, Polskie Towarzystwo Studiów nad Przyszłością, <https://ptsp.pl/megatrendy/> [data dostępu: 7.03.2024]. Mapa Trendów, infuture.institut, <https://infuture.institute/mapa-trendow/> [data dostępu: 7.03.2024].

² Por. P. Trzepacz, *Geneza i istota koncepcji rozwoju zrównoważonego*, s. 14-21, https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/bitstream/handle/item/29384/trzepacz_geneza_i_istota_koncepcji_rozwoju_zrownowazonego_2012.pdf?sequence=1 [data dostępu: 7.03.2024].

które były najważniejsze w danym okresie funkcjonowania i rozwoju miast. Rozważania te prowadzą do konkluzji, że mamy do czynienia z kryzysem miast z powodu nieefektywnego, zbyt eksploatacyjnego modelu ich funkcjonowania (*Miasto-Idea...*, s. 18). W tej części monografii czytamy także, że „zakres tematyczny (...) jest wynikiem przekonania autora o tym, że dominujące współcześnie modele gospodarczego rozwoju miast w dłuższym okresie doprowadzą do wielu negatywnych zjawisk gospodarczych, społecznych, przestrzennych i środowiskowych (*Miasto-Idea...*, s. 17).

Przyjęto, że celem opracowania jest „wskazanie teoretycznych podstaw dotyczących funkcjonowania i rozwoju miast w oparciu o (wspomniane powyżej) koncepcję gospodarki okrężnej i ekonomii wartości oraz analizę „stopnia okrężności” na przykładzie wybranych polskich metropolii (...) (*Miasto-Idea...*, s. 17). Do analizy głównej (w oparciu o badanie jakościowe) Autor wybrał dwa duże (czyli powyżej 350 tys. mieszkańców) miasta Polskie: Kraków i Wrocław (spośród ośmiu, które występowały w rozdziale 5. – pozostałe to Warszawa, Łódź, Poznań, Bydgoszcz, Gdańsk, Szczecin). Jako argument zostało podane, że są to miasta „o podobnym potencjale demograficznym, niektórych dominujących funkcjach (naukowa, kulturalna, turystyczna), ale odmiennych uwarunkowaniach przestrzennych” (*Miasto-Idea...*, s. 166-177).

I mogę się z tym zgodzić, że czytając recenzowaną monografię otrzymujemy treść, która pozwoliła Autorowi osiągnąć powyższy cel. Zostało to zrobione w sposób staranny i z wyjątkową solidnością merytoryczną i metodologiczną.

Z celem koresponduje zarówno główny problem, jak i hipotezy pracy. Habilitant postawił 5 hipotez badawczych, które brzmią (*Miasto-Idea...*, s. 17-18):

1. Współczesne paradygmaty polityki rozwoju mocno eksponują potrzebę szybkiego bieżącego sukcesu, zwłaszcza gospodarczego, ograniczając jednocześnie znaczenie (bilansowanie) wielowymiarowości efektów rozwoju (gospodarcze, społeczne, ekologiczne, przestrzenne).
2. Pojęcia wartości i zasobów w europejskich miastach z historycznego punktu widzenia mają charakter ewolucyjny.
3. Miasta rozwijające się według modelu CE mają szansę na stabilny i trwały rozwój.
4. W funkcjonowaniu i rozwoju polskich miast w różnym zakresie ujawniają się właściwości CE.
5. Władze miast w Polsce dostrzegają potrzebę rozwoju w oparciu o model CE.

W mojej ocenie hipotezy są poprawnie skonstruowane. Do weryfikacji hipotez przyjęto tezę badawczą, która została sformułowana przez Habilitanta w Autoreferacie, że „współczesne modele rozwoju miast, oparte głównie na linearnych koncepcjach rozwoju wymagają rewizji, ze względu na fakt, iż implementacja wskazanych w tej koncepcji idei prowadzi do zużywania się istotnych zasobów miasta. Wdrażanie tych modeli w dłuższym okresie czasu może prowadzić do dysfunkcji (...)” (Autoreferat, s. 18)

Treść opracowania i przeprowadzone badania przez Habilitanta, w mojej ocenie, potwierdzają zarówno hipotezy, jak i tezę badawczą.

3.1.2. Struktura monografii i metodologia badawcza

Struktura przyjęta przez Autora jest prawidłowa. Recenzowana monografia składa się z następujących części: wprowadzenie, 5 rozdziałów merytorycznych (podzielonych na podrozdziały; z wyjątkiem rozdziału 3.), podsumowanie i bibliografia. Dodatkowo zamieszczono spis tabel i spis rycin, oraz aneks.

Tytuły rozdziałów głównych to:

Rozdział 1. Gospodarowanie zasobami miasta – podstawowe założenia wyjściowe

Rozdział 2. Pojęcie wartości i kluczowych zasobów miast – ujęcie retrospektywne

Rozdział 3. Gospodarowanie zasobami miasta – założenia dla gospodarki linearnej

Rozdział 4. Miejska gospodarka okrężna – podstawowe założenia teoretyczne

Rozdział 5. Realizacja założeń idei miasta okrężnego w wybranych polskich miastach

Układ części rozprawy odpowiada generalnie treści. Wywód jest prowadzony w sposób płynny, staranny i poprawnym językiem naukowym. Przypisy zrobione prawidłowo.

Autor nie wskazuje tego *expressis verbis*, (choć w Autoreferacie nawiązuje do całego swojego dorobku i badań), ale jego rozważania ułożone są w badaniach i metodach z obszaru nauk społecznych, w dyscyplinie nauk o polityce i administracji. Rozprawa jest bezsprzecznie o charakterze interdyscyplinarnym, gdyż znajdujemy w niej zarówno elementy wpisujące się m.in. w naukę ekonomii, o polityce publicznej, politologii, administracji, finansów, prawa, ale i geografii (społeczno-ekonomicznej).

W zakresie metod badawczych praca nie budzi zastrzeżeń, a wręcz zasługuje na podkreślenie, że Autor bardzo sprawnie wykorzystuje narzędzia badawcze (choć zabrakło w treści wstępnej opracowania wyraźnego wskazania jakimi Habilitant się posłużył).

Dr Michał Kudłacz zastosował zarówno metody ilościowe, jak i jakościowe, właściwe naukom o polityce i administracji, jak i wystarczające do zrealizowania przyjętego celu badawczego. Bardzo cennym elementem jest opracowanie wspomnianego już tytułowego konceptu „miasta-idei” i w oparciu o niego stworzył model miejskiej gospodarki okrężnej. Przyjął, dość słusznie, że „podstawowymi obszarami miasta są: gospodarka, społeczeństwo (w tym zasoby kultury), przestrzeń (w tym zagospodarowanie środowiska naturalnego) (...) Z jednej strony stanowią (one) odrębne sfery funkcjonowania i rozwoju (...), z drugiej (...) tworzą system naczyń połączonych, wzajemnie na siebie oddziałujących (...)” (Autoreferat, s. 26).

Oceniam bardzo wysoko fakt, że dr Kudłacz opracował autorskie elementy składowe modelu: 1. Gospodarowanie zasobami; 2. Kształtowanie atrakcyjności lokalizacyjnej; 3. Wrażliwość na efekty zewnętrzne; 4. Dynamika systemu społeczno-gospodarczego.

Ponadto opracował zestaw wskaźników określających „poziom okrężności/linearności” miast. Składowe modelu, które powyżej zostały wspomniane, zostały przez Autora zdezagregowane na bardziej szczegółowe komponenty, którym na dalszym etapie procesu badawczego przypisane zostały konkretne wskaźniki umożliwiające mierzenie „stopnia okrężności/linearności” w funkcjonowaniu i rozwoju miasta. Pozwoliło to Habilitantowi na określenie wskaźników syntetycznej oceny polskich metropolii w ujęciu dynamicznym.

W ramach dodatkowego badania została przeprowadzona analiza polityk miejskich w kontekście idei miasta okrężnego. Przyjęto, że głównym narzędziem badawczym będzie tzw. macierz ocen. Badaniem tym poddano dwa miasta: Kraków oraz Wrocław (Autoreferat, s. 27-30).

3.1.3. Ocena merytoryczna treści dysertacji, w tym rezultatów przeprowadzonych badań

Dokonując podsumowania merytorycznej oceny osiągnięcia naukowego dr Michała Kudłacza należy zwrócić uwagę na zalety prezentowanej rozprawy. Habilitant konsekwentnie prowadził prace badawcze, które zaowocowały opracowaniem monografii przedstawionej jako osiągnięcie habilitacyjne.

Sformułował cele, które, moim zdaniem, zostały zrealizowane w treści rozprawy. Należy na bieżąco badać te kwestie i, jak uważam, przedstawione osiągnięcie naukowo-badawcze, jest głośnym głosem w dyskusji o tych aktualnie zachodzących zmianach i występujących problemach.

3.1.4. Ocena strony formalnej dysertacji

Formalna i techniczna strona pracy – w tym zapis literatury i przypisów – nie budzi, w mojej ocenie, zastrzeżeń.

3.1.5. Sposób doboru i wykorzystania źródeł

Główna metoda badawcza – analiza tekstów i dokumentów, skłania do podkreślenia kolejnego istotnego elementu w recenzji przedstawionego opracowania – mianowicie źródeł, na których bazował Autor. To jeden z wymogów stawianych samodzielnym pracownikom naukowym, świadczącym o sposobie prowadzenia badań naukowych – umiejętność korzystania ze źródeł, ich rozpoznanie, weryfikacja i wykorzystanie. W tym przypadku zastosowano analizę materiałów zastanych. Wśród zastanych jest dość obszerna literatura przedmiotu, w tym nauk o polityce, o polityce publicznej, ekonomii. Tematyka wybrana przez dr. Kudłacza wymusiła na nim interdyscyplinarność badań, co postrzegam jako dużą wartość monografii.

Wśród wykorzystanych zastanych źródeł znalazły się także dokumenty planistyczne, oraz akty prawne i administracyjne: ustawy, uchwały, strategie.

Na uwagę szczególnie zasługuje powoływanie się na autorów i materiały anglojęzyczne, Habilitant sięgnął zatem do źródłowych opracowań.

Zgadzam się z tym, co zawarł w podsumowaniu dr Kudłacz, że wzbogacił nurt badań w dyscyplinie polityk publicznych, ale i dyscyplinie nauk o polityce i administracji, poprzez swoje badania nad miastami, o wiedzę z zakresu poziomu ich cyrkularności. Z pewnością to cenny wkład w rozwój nauki.

W zakończeniu tej części recenzji, związanej z oceną przedstawionego osiągnięcia habilitacyjnego, reasumując stwierdzam, że dr Michał Kudłacz podjął się zadania, jak uważam, z pozytywnym efektem. Sądzę, co zaważy na mojej końcowej ocenie, że praca Habilitanta wnosi istotny wkład w rozwój wiedzy w dyscyplinie nauki o polityce i administracji, poszerza i wzbogaca wiedzę teoretyczną w tym obszarze. Podkreślić też należy, że badania Habilitanta mają również wymiar aplikacyjny, co jest istotne z perspektywy polityki społeczno-gospodarczej i polityki publicznej, nie tylko jako nauki, ale i sfery działań praktycznych.

3.2. Ocena pozostałego dorobku naukowego składającego się na znaczny wkład w rozwój dyscypliny - kryterium określone w art. 219 ust. 1 pkt 2 p.s.w.n.

W ocenie osiągnięć naukowo-badawczych Habilitanta odnieść należy się również do kryteriów wskazanych w art. 219 ust. 1 pkt 3: „*wykazuje się istotną aktywnością naukową (...) realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej (...), w szczególności zagranicznej*”. Pod kątem tych kryteriów przeanalizowany został cały dorobek naukowo-badawczy, a więc zarówno publikacje wchodzące w skład osiągnięcia naukowego, jak i ulokowane poza nim, jak i dodatkowo – działalność dydaktyczna i organizacyjna.

Działalność publikacyjna

Autorstwo lub współautorstwo monografii, publikacji naukowych w czasopismach międzynarodowych lub krajowych

Poza wymienioną jako osiągnięcie naukowe monografią dr Michał Kudłacz opublikowała jako Autor lub współautor 57 prac. Habilitant swoje teksty publikował głównie w języku polskim, ale posiada też prace (rozdziały w monografiach oraz artykuły w czasopismach) w języku angielskim.

Podkreślić należy, że dorobek Habilitanta ulokowany został zarówno w czasopismach naukowych (takich jak „Zarządzanie Publiczne”, „Samorząd Terytorialny” czy „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie”), jak i monografiach oraz opracowaniach zbiorowych. Autor nie podał liczby punktów za publikacje. Ale za to przedstawił inny istotny wynik – wskaźnik bibliometryczny - indeks Hirscha (o czym poniżej), który potwierdza wartość dorobku Habilitanta, jako autora cenionego i cytowanego.

A ponieważ to nie tylko ilość, ale treść i jakość jest istotna przy ocenie dorobku naukowego, zwracam uwagę, że opracowania Habilitanta to prace z pograniczu różnych dyscyplin, lokują się w szeroko rozumianej dziedzinie nauk społecznych – polityce społeczno-gospodarczej, polityce publicznej, ekonomii, administracji, ale i prawa, geografii. Ta interdyscyplinarność to mocny walor publikacji. W pracach dr Michała Kudłacza dostrzega się wyraźnie zaakcentowany wspólny mianownik obszaru badawczego: „rozwój miast”. Artykuły i rozdziały w monografiach można wpisać w 4 grupy, w znacznej mierze powiązane tematycznie z przedstawionym do recenzji osiągnięciem habilitacyjnym. To:

- 1) relacja metropolia-otoczenie regionalne,
- 2) polityka rozwoju miast,

- 3) wpływ megatrendów gospodarczych na rozwój miast i polityki miejskie,
- 4) miejska gospodarka okrężna i koncept miasto-idea.

Dodam, że Habilitant także w ocenianym okresie opracował 22 recenzje naukowe na zlecenie wielu różnych i cenionych wydawnictw.

Indeks Hirscha opublikowanych publikacji i liczba cytowań

Indeks Hirscha opublikowanych publikacji dr Michała Kudłacza według bazy Google Scholar wynosi 7. Liczba cytowań wynosi: 155, a wg Researchgate - 41.

Kierowanie międzynarodowymi lub krajowymi projektami badawczymi lub udział w takich projektach

Dr Michał Kudłacz uczestniczył i nadal uczestniczy, w różnych rolach, w bardzo wielu projektach: brał udział w 23 projektach badawczo-wdrożeniowych – jako ekspert merytoryczny; w 16 projektach naukowych – złożył wnioski, z tego 5 zostało zrealizowanych: w 2020-2021 jako kierownik projektu „Nowoczesna, miejska polityka wodna w kontekście kryzysów wodnych w Polsce” (Grant Rev.4.0 – nr projektu 205/20/MSAP); 3 – w ramach projektu na badania własne: w 2016 r. „Dobre rządzenie – wyzwania rozwojowe wielkich miast w Polsce”, 2014-2015 „Dobre rządzenie – wybrane aspekty polityki wsparcia konkurencyjności gospodarki”, 2013-2014 „Dobre rządzenie – wokół dylematów współczesnej polityki rynku pracy”. W 2013 r. zrealizował projekt w ramach konkursu Narodowego Centrum Nauki OPUS 6 „*The neo-Weberian approach in public management: Towards the development of a new paradigm*”.

Ocena w zakresie dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej

Uczestnictwo konferencjach naukowych międzynarodowych lub krajowych

Na uwagę zasługuje aktywność Habilitanta polegająca na prezentowaniu dorobku i wymianie doświadczeń z innymi naukowcami. To przede wszystkim udział dr Michała Kudłacza w licznych konferencjach naukowych.

W ocenianym okresie w 46 konferencjach (sympozjach lub seminariach) prezentował referaty naukowe, samodzielnie lub w zespole, moderował sesje lub panele. Była to możliwość upowszechnienia wyników badań. W wymienionej liczbie były też konferencje międzynarodowe, w tym za granicą (Czechy, Ukraina, Wietnam, Portugalia, USA). W Autoreferacie Habilitant podkreśla, że dodatkowo w latach 2007-2011 brał udział jako

ekspert w 10 konferencjach i seminariach zagranicznych w ramach projektu *Social Economy Exchange Network* (prezentował wystąpienie lub brał udział w panelu dyskusyjnym).

Reasumując, dr Kudłacz uczestniczył w wielu, ważnych wydarzeniach naukowych, organizowanych przez różne ośrodki badawcze i naukowe. Co z pewnością stanowi mocną stronę dorobku dr Michała Kudłacza.

Dodatkowo Habilitant był członkiem rady naukowej i komitetu programowego konferencji (2019 r. – członek komitetu programowego konferencji międzynarodowej; od 2019 r. – i nadal jest członkiem rady naukowej corocznego kongresu międzynarodowego „Miasto-Woda-Jakość Życia” we Wrocławiu).

Uczestnictwo w programach europejskich lub innych programach międzynarodowych

Habilitant w ocenianym okresie uczestniczył aktywnie w działaniach międzynarodowych. Jako pracownik i ekspert Małopolskiej Szkoły Administracji Publicznej UE w Krakowie od 2007 r. brał udział w projektach SEEN (*Social Economy Exchange Network*), TRATOKI i INCASIS (*Institutional Capacity for Assessing the Impact of Structural Funds*) – te dwa w ramach inicjatywy Komisji Europejskiej Interreg IIIC. W 2012 r. został laureatem programu akademickiego STAIR (w ramach którego wziął udział w 6 tygodniowym stażu naukowo-dydaktycznym w Grand Valley State University, USA). W programie ERASMUS brał udział kilka razy w stypendiach dydaktycznych: w 2013 r. – na Lille1 University (Francja), 2014 r. – Sorbonne University (Francja), 2017 r. – Manchester Metropolitan University (Wielka Brytania), 2018 r. – Hanoi University (Wietnam).

Udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism

Dr Michał Kudłacz nie wskazał w Autoreferacie na udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism.

Członkostwo w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych

Habilitant w 2005 r. został fundatorem oraz członkiem zarządu Fundacji Gospodarki i Administracji Publicznej (Fundacja GAP). W latach 2009-2012 był prezesem zarządu. Celem fundacji jest wspieranie środowiska studentów w aktywnej działalności w sferze badawczo-naukowej, rozwoju przedsiębiorczości, aktywności turystyczno-sportowej oraz przedsięwzięć kulturalnych i artystycznych. Ale realizowane projekty i cele to też działania w obszarze wspierania zrównoważonego rozwoju i budowania społeczeństwa obywatelskiego. Warto

podkreślić, że dr Kudłacz jest jednym z współorganizatorów, a od 2021 r. – gospodarzem ciekawego wydarzenia: Sympozjów naukowych GAP z cyklu „Współczesna Gospodarka i Administracja Publiczna”. W roku 2022 r. został członkiem Stowarzyszenia „Lepszy Kraków” (organizacji, która zajmuje się m.in. działalnością badawczo-ekspercką).

Od 2016 r. jest członkiem Stowarzyszenia ERSA Sekcja Polska. Jest to Polska część międzynarodowej organizacji *The European Regional Science Association* (ERSA) w ramach *Regional Science Association International* (RSAI), będącej ponadnarodowym zrzeszeniem krajowych i regionalnych stowarzyszeń naukowych o podobnym profilu z całej Europy. Członkami ERSA są naukowcy oraz specjaliści ds. polityki lokalnej i regionalnej, zainteresowani zagadnieniami ekonomiki miejskiej i regionalnej, planowania przestrzennego oraz rozwoju lokalnego.

Dorobek dydaktyczny

W obszarze dydaktyki Habilitant prezentuje obszerny dorobek i doświadczenie (w pierwszej części tej recenzji już o tym wspomniano).

Jak podaje w Autoreferacie, poza licznymi zajęciami ze studentami – wykładami i ćwiczeniami – na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie (także w języku angielskim), prowadził także zajęcia na Uniwersytecie Jagiellońskim i Uniwersytecie Narodowym „Akademia Kijowsko-Mohylańska”. Prowadził również zajęcia w ramach indywidualnego tutoring. W okresie oceny był także wykładowcą na studiach podyplomowych (Zarządzanie w administracji publicznej oraz *Master of Public Administration*) oraz na studiach MBA.

Został promotorem pomocniczym w dwóch procedurach doktorskich (jedna obroniona w 2022 r.; druga – jeszcze nie zakończona, planowana obrona w 2024 r.).

Staże w zagranicznych lub krajowych ośrodkach naukowych lub akademickich

Habilitant odbył w ocenianym okresie osiem staży międzynarodowych w ramach programów dydaktycznych i projektów badawczych (o czym już wspomniano w recenzji).

Pozostała działalność

Podkreślić należy także i inne osiągnięcia i działalność Habilitanta. Jest jednym z ekspertów, który dokonał weryfikacji metody Programu Rozwoju Instytucjonalnego (PRI). Stanowi ona przykład kompleksowego podejścia służącego doskonaleniu jakości działania administracji publicznej. Od 2015 r. dr Kudłacz analizuje, jako ekspert metody PRI, aktywnie

współpracując z samorządami, poziom rozwoju instytucyjnego urzędów gmin i starostw powiatowych – i jak przyznaje – przeprowadził analizy 21 samorządów.

Dodatkową aktywnością, która zasługuje na zauważenie, jest uczestniczenie w *Open Eyes Economy Summit*. W różnych rolach. Jako ekspert w 2020 r., we współpracy z innymi badaczami, opracował tzw. „Alerty samorządowe”, jako panelista – brał udział w tzw. „OES on tour”, w cyklicznych Kongresach: Miasto-woda-jakość życia we Wrocławiu, Rewitalizacji Miast Przemysłowych w Łodzi. Od 2021 r. jest współkoordynatorem platformy OES WaterLab (to platforma ekspertów stworzona w ramach OES Hub, której celem są działania badawcze, analityczne i wdrożeniowe).

W 2017 r. został ekspertem firmy Arcadis (partnerów instytucjonalnych Ministerstwa Środowiska oraz IMiGW PAN) w realizacji Miejskich Planów Adaptacji do Zmian Klimatu w ponad 40 miastach w Polsce. Projekt ten zaowocował rankingiem *Water City Index* (WCI) – jak czytamy w Autoreferacie – Habilitant był jednym z jego pomysłodawców i redaktorów naukowych (Autoreferat – Aneks 1, s. 6). Efektem prac jest też tworzony przez dr. Kudłacza - z przedstawicielem Arcadis – podcast: „Miasto-woda-jakość życia”.

Dodatkowo ze Szkołą Główną Handlową oraz firmą Luxmed współtworzy Indeks Zdrowych Miast 2023 (*Healthy Cities 2023*).

Można więc stwierdzić, podsumowując, że Habilitant doskonale łączy teorię i swoje zainteresowania naukowe z praktyką (o czym była już mowa w niniejszej recenzji).

Powyzsza aktywność dr Kudłacza zaowocowała wieloma nagrodami Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie za osiągnięcia naukowe i organizacyjne oraz uzyskany w 2020 r. brązowym medalem „za długoletnią służbę” (Autoreferat, s. 76).

4. Wnioski końcowe

Moja całościowa opinia, obejmująca ocenę: osiągnięcia naukowego, pozostałego dorobku naukowo-badawczego oraz osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych, popularyzatorskich i osiągnięć w zakresie współpracy międzynarodowej dr Michała Kudłacza jest pozytywna.

Oceniając osiągnięcia naukowe i pozostały dorobek naukowo-badawczy Habilitanta uważam, iż dr Michał Kudłacz posiada ukształtowany profil swoich zainteresowań naukowych i wykazuje znaczny rozwój naukowy po uzyskaniu stopnia doktora. Jego prace

wzbogacają wiedzę z zakresu administracji, polityki gospodarczo-społecznej, polityki publicznej i tym samym wnoszą znaczny wkład w rozwój nauki.

Z punktu widzenia dziedziny nauk społecznych, dyscypliny nauki o polityce i administracji, najistotniejszym walorem dorobku Habilitanta jest wkład w rozwój nauki o polityce społeczno-gospodarczej i administracji w zakresie polityki rozwoju. Na uznanie zasługują wątki w dorobku dr. Kudłacza, które wskazałam w ocenie osiągnięcia habilitacyjnego. Tematyka prac Habilitanta cechuje aktualność, ważność i trafność podejmowanej problematyki.

W obszarze dydaktyki, działalności organizacyjnej, popularyzatorskiej oraz współpracy międzynarodowej dr Michał Kudłacz spełnia stawiane pracownikom naukowo-dydaktycznym wymogi. Jego działalność w obszarze dydaktyki wskazuje na przygotowanie do pełnienia roli opiekuna naukowego dla młodych pracowników nauki.

Wobec powyższego stwierdzam, że Habilitant spełnia wymogi określone w ustawie i wnoszę o nadanie dr. Michałowi Kudłaczowi stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie nauki o polityce i administracji.

dr hab. Marta Makuch